

## شى جىنپىڭ مەن نەپال زۇڭتۇڭى باندارى ۇزارا قۇتتىقتاۋ تەلەگزاماسىن جولدادى

(ياسى 1 - بەتتە)

ەكى ەل قاشاندا ۋىسرىن - ۋىسرى قۇرۇمەت ەتىپ، تەڭ تۇرعىدا ماملە جاساپ، ساياسىيىداى ۇزارا سە- نىمىدلىكتى نەايتىپ، ۇزارا ۋىيەمىدى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ كەلدى. بىلتىر باندارى زۇڭتۇڭ ەكە- ۋىمىز ۇزارا ساپاردا بولسى، ەكى ەل قارىم - قاتنا- سىن داۋم مەن گۇلدەنۇڭگە بەت العان ۇرپاقتار بويى دوس وتەتىن سىرتتەڭبالىق سەلبەستىك سەرىكتەسە- تىك قارىم - قاتناسقا كوتەردىك. ەكى ەل قىيىندىقتى بىلەك بىرىكتىرە جەڭىپ، ۋىسر - بىرىنە قارايبلاسىپ، ۇزارا دەم بەرىپ كەلەدى، سونداى - اق جاڭخا تىيىتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينۇ نىدەتسە تىزە قوسا قارىسى اتتانىپ، جۇڭگو - نەپال دوستىعىنىڭ جاڭخا تاراۋىن جازدى. مەن جۇڭگو - نەپال قارىم - قاتناسىن دامىتۇعا ايرىقتا ۋمان بەرەمەن، باندارى زۇڭتۇڭمەن بىرگە قۇلىشىنىپ، ەكى ەل قارىم - قاتە- ناسىنىڭ ۇزدىكىسىز الدىعا قادم تاستاۋىن ىلگەرىلە- تىپ، ەكى ەل خالىقتا اناغۇرلىم كوپ ىرىسى - قۇت اكلەپ، ۇڭمىردىڭ ورنىقتىلىعى مەن داۋمىنا بەلسەن- دى كۇش قوسۇدى قالايمىن.

### نىدەتتىن ساقتاۋ - تىزگىندەۋ جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇ قىزمەتىن اناغۇرلىم ويداىداى ۋىسر تۇتاس جوسپارلايمىز

(ياسى 1 - بەتتە)

ساقتانۇ - تىزگىندەۋدىڭ ەڭ ماشاقاتتى شەشۇشى كەزەڭىندە قىزمەتتەردى ونان ارى ناقتى، ەكچەي - تەكچەيلى يگەرۇ كەرەك". اۆتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم اۋىل - قىستاق قىزمەتى كەڭسەسىنىڭ مەڭ- گەرۇشىسى، اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق مەڭگەرەمەسى پارتىيا باششلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىيى جۇ گاڭ بىلاى دەدى: سوغى جارتى جىلدا بۇكىل رايونىنىڭ اۋىل شارۋاشلىعى ۇندىردىسى استىق جانە ەت، ۇسۇت، جۇمىرتقا، كوكونىسپەن قامداۋعا شىنا- يى كەپىلدىك ەتۇ نەگىزىندە قامداۋ جاعىنداى قۇ- رىلمىدىق رەفورمانى نەگىزگى جەلى ەتۇگە تاياندى بولسى، ساپالى اۋىل شارۋاشلىعى ونىمىدەرەمەن قاە- داۋدى قامتاماسىز ەتۇ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، زات باعاسىن ورنىقتىرۇدىڭ، ەكونومىكانى ورنىقتىرۇ- دىڭ، جالىي جاعىدايدى ورنىقتىرۇدىڭ نەگىزدىك تە- رەگىن بەكەمدەدى. سونمەن بىرگە، بۇكىل رايون تۇتاس كاسىپ سالامى تىزبەگى مەن تۇتاس قۇن تىزبەگىن قۇرۇپ، اۋىل شارۋاشلىعى ونىمىدەرىنىڭ قوسىمشا قۇنىن جوعارىلاتىپ، اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ ارتقان قۇنىن، شارۋالاردىڭ كىرىسىن ارتتىرۇدى ىل- گەرىلەتۇگە كۇش سالادى.

اۆتونومىيالى رايوندىق جەرگىلىكتى فىنانستى باقلاۋ - باسقارۇ مەكەممەسىنىڭ ورنىباسار باستىعى شاۋ شىياڭلى مىنانى ۋىلدىردى: سوغى جارتى جىلدا قانستى ورنىنداردىڭ ورتالىقتىڭ فىنانستىق قولداۋ ساياساتتارىن ويداىعدىاي تىپاناقاتىندىرۇنا بار كۇشپەن سايكەسىپ، اۆتونومىيالى رايونىنىڭ نىدەت- تەن ساقتانۇ - تىزگىندەۋدى فىنانسپەن قولداۋ شا- رالارىن بار كۇشپەن ويداىعدىاي تىپاناقاتىندىرىپ، كاسپورنىنداردىڭ جۇمىستى، ۇندىردىستى قالىپنا كەلتىرۇىن، ۇندىردىس قۇانتقا جەتىپ، ونىمىدىلىك- تى ارتتىرۇىن قولدايمىز؛ اۆتونومىيالى رايونىنىڭ كەدەيەلەردى سۇيەممەلدەۋ شاعىن سومالى امانات قارىز دىستەرىن كەلمەلدەندىرۇگە قانستى ساياسات- تاردى اىققارۇ جوباسىن تىپاناقاتىندىرامىز؛ فىنانس سالاسىنداى شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالە- لاندىردىپ، شىنجياڭنىڭ ۇكپەت، بانكە، كاسپو- رىن كەشەندى قىزمەت وتەۋ تۇعىرى قۇرىلد- سىن ىلگەرلەتىپ، فىنانس قۇرىلمىدارىن ەتۇيىن- دى كاسپىتەرگە، ەتۇيىندى سالالارعا، ەتۇيىن- دى نىساندارعا اناغۇرلىم ويداىعدىاي قىزمەت وتەۋگە جەتەكتەيمىز.

اۆتونومىيالى رايوندىق ەكولوگىيالىق ورتا مەڭ- گەرەمەسى قورشاعان ورتاعا كورسەتەتىن نىقپالدى باعالاۋ جانە لاس زانتاردى نىعسىتىرۇدى باسقارۇ باسقارماسىنىڭ باستىعى چىن يۇيشىن بىلاى دەدى: سوغى جارتى جىلدا نىدەتتەن ساقتانۇ - تىزگىندەۋ جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇ قىزمەتىن انا- غۇرلىم ويداىعدىاي ۋىسر تۇتاس جوسپارلاپ، نىدەت- تەن ساقتانۇ - تىزگىندەۋ جاعىداينىداى جۇمىستى، ۇندىردىستى قالىپنا كەلتىرۇگە قىزمەت وتەۋدى وىد- داىعدىاي دىستەۋدى قولدايمىز. سۇ، اتوسىفەرا، توپە- راق سىندى ۇش ىرى بىلغانۇدان ساقتانۇ جانە ونى جونگە ساۋدان قامال اۋ شاپقاسىن ۇزدىكىسىز بار كۇشپەن ويداىعدىاي جۇرگىزىپ، ەكولوگىيالىق ورتانى جونگە سالۇ، قالىپنا كەلتىرۇ جانە قورعاۋدى كۇشەيتەمىز. ەتۇيىندى وڭىرلەردى، الاپتاردى، ەتۇ- يىندى كاسپىتەردى، كاسپ سالالارىن دامىتۇ جوبا-

باندارى قۇتتىقتاۋ تەلەگراماسىندا مىنانى ۋىىل-

دىردى: نەپال مەن جۇڭگونىڭ دوستىعى تەرەڭمەن تامىر لىپ، ۇزاقتان جالعامقان، مىعم نەگىزگە يە. دىپلوماتىيالىق قارىم - قاتناس ورناتقانان بەرى، ەكى ەل قارىم - قاتناسى ايتارلىقتاي كەڭەيدى جانە تەرەڭدەدى. نەپال جاق جۇڭگو جاق ورتاعا قويغان ادامزاتتىڭ تاعدىرلاسى ورتاق تۇلغاسىن قۇرۇ ۇستانمىن قارىسى الادى، ەڭىر بەلدەۋ، ۋىسر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ سەلبەستىگىنە بەلسەنە ات سا- لسادى. نەپال جاق جۇڭگو جاقنىڭ ۇتىمدى شارا قولدانىپ جاڭخا تىيىتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينۇ نىدەتىن تىزگىندەگەندىگىن قايداىدى، جۇڭگو جاقنىڭ نەپالدىك نىدەتكە قارىسى اتتانۇنا كورسەتە- كەن قىمباتتى قولداۋىنا شىن جۇرەكتەن العىسى ايتا- دى. نەپال جاق جۇڭگو جاقپەن بىرگە قۇلىشىنىپ، ەكى ەل مەملەكەت باسشالارى قول جەتكىزگەن كەڭ ورتاق تانىمدى جالىي بەتىك تىپاناقاتىندىرىپ، ەكى ەلدى جانە ەكى ەل خالىقن باقتىقا كەنەلتۇدى قالايدى.

سول كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىيى لى كىچىياڭ مەن نەپالدىك زۇڭلىيى ولي دە ۇزارا

قۇتتىقتاۋ تەلەگراماسىن جولدادى. لى كىچىياڭ قۇت-

تىقتاۋ تەلەگراماسىندا بىلاى دەدى: بىيل جىل با- سىنان بەرى، جۇڭگو مەن نەپال ەكى جاق جاڭخا تىيىتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتىنە قول ۇستاسا قارىسى اتتانىپ، ەكى ەلدىڭ ۇزارا سەنىمى مەن دوستىعىن ونان ارى نىعايتتى. جۇڭگو جاق نەپال جاقپەن بىرلەسە وتىرىپ، ار سالاداعى جان - جاقتى سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، ەڭىر بەلدەۋ، ۋىسر جولىدى“ جوعارى ساپادا بىرگە قۇرۇپ، ەكى ەل قارىم - قاتناسىنىڭ ۇزدىكىسىز تىڭ ساتعا كوتەرىلۇىن ىلگە- رىلەتۇدى قالايدى. ولي قۇتتىقتاۋ تەلەگراماسىندا مىنانى ۋىلدىردى: دىپلوماتىيالىق قارىم - قاتناس ورناتقانان بەرى، ەكى ەل قارىم - قاتناسى ۇز- دىكىسىز، ورنىقتى، اقاۋسىز العا دامىدى. نەپال جاق جۇڭگو جاقنىڭ جاڭخا تىيىتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينۇ نىدەتىنە قارىسى اتتانۇنا قولداۋ كورسەتكەن- دىكىگنە العىسى ايتادى، جۇڭگو جاقپەن تىعىز سەلبە- سىپ، ەكونومىكانىڭ قايتا سەرىپلۇىن جۇزەگە اسە- رىپ، ەكى جاقنى قارىم - قاتناستا اناغۇرلىم زور دامۇشلىققا جەتۇدى ىلگەرىلەتۇدى كۇتەدى.

## ئىدەتتىن ساقتاۋ - تىزگىندەۋ جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇ قىزمەتىن اناغۇرلىم ويداىداى ۋىسر تۇتاس جوسپارلايمىز

لەتىلىكىنىڭ شەشۇشى جەڭسىنە جەتۇ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋدىڭ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزۇ ۇشۇن مەملەكەت مەنىشىگىندەگى مال - مۇلكتىنىڭ، مەملەكەت مەنىشىگىندەگى كاسپورنىندار- دىڭ اناغۇرلىم زور ۇلەسىن قوسامىز.

**ەكونومىكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا كۇش قوسامىز**
”ياس شۇجىدىڭ تەرەڭ ماعىناعا، نىقلامىقا تولى مائىژىدى ۇسوزى ادامدى العا باسۇعا جىگەر- لەندىردەدى“. اۆتونومىيالى رايوندىق توتەنىشە جەء- دايىعا توتەپ بەرۇ، باسقارۇ مەڭگەرەمەسى پارتىيا باس- شىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىي ۇماردان مۇقىت بىلاى دەدى: سوغى جارتى جىلدا خاۋپسىزدىكىنىڭ تو- مەنگى شەگىن مىقتى ساقىاپ، جەر - جەردى ەشنىنا- را وڭىرلەردەگى تاسقىن اپاتىنان ساقتانۇدى جانە خاۋىپ - قاتەرلەردى تۇگەل تەكسەرۇدى ۇزدىكىسىز ويداىعداي دىستەۋگە سايكەستىرىپ، كەدەي وڭىر- لەردىڭ اپاتنىڭ خاۋىپ - قاتەرىنىن ساقتانۇ جانە جالىپلىق توتەپ بەرۇ قابىلەتىن ارتتىرامىز. جەر - جەردى، تاراۋلاردى توتەنىشە جاعىداىعا توتەپ بەرۇ، باسقارۇ جانە ۇندىردىس خاۋپسىزدىگى قىزمەتىن بار كۇشپەن ويداىعداي دىستەۋگە قۇزاپ، نىدەتتەن ساقتانۇ - تىزگىندەۋدى ۋدايىلاندىرۇ شارتىندا تۇتاس رايونىنىڭ ۇندىردىس خاۋپسىزدىگى جاعىدايە- نىڭ ۇزدىكىسىز ورنىقتى تۇردە جاقسارۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز.

شىنجىياڭ سالىق دىستەرى مەكەممەسى زات جانە ەڭجەك سالىعى باسقارماسىنىڭ ورنىباسار باستىعى شى شىاۋدۇڭ بىلاى دەدى: ىمىز سالىق جىپناۋدىڭ فۇنكىتسىيالىق رولىن زاڭ بويىنىشا، بەلگىلەمە بويىنىشا ساۋلەلەندىردىپ، ”لتىنى ورنىقتىرۇ“، ”لتىنى قامتاما- سىز ەتۇ“ قىزمەتى كەلىلى جاعىداينما قىزمەت وتەپ، ”جولنىقپاي“ قىزمەت وتەۋدىڭ ۇرىسىن كەڭەيتۇدى تەرەڭدەتىپ، سالىقتى ازايىتىپ، اقىنى تومەندەتۇدى بۇلجىتپىاي تىپاناقاتىندىرىپ، كاسپورنىنداردىڭ يىگىلك- تەنۇگە تىيىستىلەرەدن تۇگەل يىگىلكتەنۇنە، تەزد- رەك يىگىلكتەنۇنە شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز. بازار تۇلعالارىنىڭ قىيىنشىللىقتى جەڭۇنە جان - جاقنى كومەكتەسىپ، قارجى قوسۇدىڭ، تۇتىنۇ- دىڭ، سىرتقى ساۋدانىڭ سەلبەسىپ دامۇىن، بىرگە ىلگەرىلەۋىن اناغۇرلىم جوعارى ونىمىدلىكىپەن جەبەپ، سالىق جىپناۋدىڭ شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن ۇزدىكىسىز ساپالاندىردىمىز.

شىنجىياڭ قۇمىل سانتاڭخۇ ەنەرىگيا اشۇ قۇرىلد- سى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى دىيڭ ۇلنچۇان بىلاى دەدى: ياس شۇجي شى جىيىپىڭنىڭ مائىژىدى ۇسوزىنىڭ رۇخىن ىشكە- رىلەيى ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، سەنىمدى ارتە- تىرىپ، قىيىندىقتان نايىسالمهاي العا ۇمتىلىپ، نىسان قۇرىلىسىن جوعارى ىلشەممەن، جوعارى ساپا- مەن، جوعارى دەڭگەيمەن، جوعارى ونىمىدىلىك- پەن ىلگەرلەتىپ، بىرەكەيى، خاۋىپسىز، جوعارى ۇنمىمدى، جاسىل اشىق كومىركەن قۇرۇعا قۇلىش- ىنىپ، شىنجىياڭنىڭ ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇى تۇشۇن ەنەرىگيالىق كۇش - قۇوات قوسامىز.

**(تەلىشى ۋاڭ يۇيچاۋ، قاتناشقان تىلىشلەر لىۋ يى، ۋاڭ يۇڭفي، لى شىڭ، چىن چىياۋيى، ما يىنيڭ، شى شىن، ياڭ شۇخان، مېيھر گۇل ناسىر)**

(ياسى 1 - بەتتە)

وتتەكتى دومنا پەشىتىڭ كوكسى شىعىنى ەداسە- تۇرلى دومنا پەشتەن ۋىسر سەسەدن ارتىق ازلا- يىپ، بايلىقتان، ەنەرىگيادان پايدالانۇ ونىمىدىلە- كى ايتارلىقتاي جوعارىلايدى ەكەن.

جۇرتتىنىڭ ۇسىڭسىتى تانىمىندا بولات - تەمىر كاسىبى ەنەرىگيا جۇمسالىمىنىڭ جوعارى، كەرەكسىز زات شىعارۇنىنىڭ كوپ، لاستانۇ مول- شەرى جوعارى بولۇىن مەڭزەيتىن. ايتىكەنمەن، ”داستۇرلىنىڭ بارلىغىن ”مەشەۋ“ دەپ كىم ايتادى؟

1 - تامىز بولات - تەمىر شەكتى سەرىك- تەستىگى بۇكىل ەلدەگى بولات - تەمىر كاسە- بىندە ەشقانداي كەرەكسىز سۇ شىعارماۋدى ەڭ الدىمەن وورنىداپ، قالادان سۇدى قايتا پايدالانۇ نىسانىن سالىدى، بۇل وندىرىسكە جۇمسالاننن جاڭخا سۇدان جىلىنا ۋىسر مىللىيون 800 مىڭ تەكشەمتىر ۇنەيمەيى الادى؛ جاسىل تاسلىمەن مەتال قورىنۇ تەخنىكاسى جونىندە نىزدەنىس جاساۋ ارقىلى كەرەكسىز، كونەرىگەن رازىنىكە دۇڭگەلەك، كەرەكسىز مايىلار سىياقتى قالانىڭ كەرەكسىز زاتارىن توپىتاپ قابىلداپ، قالانىڭ يىگىلىگىنە قايتا جاراتادى؛ جاقىندا تاغى دۇنيە ۇجۇزى بويىنىشا تۇڭغىش تومەن كومىر- تەكتى مەتال قورىنۇدان جاڭالق اشۇ ونەركا- سىپتىك تاجىرىيە تۇمىرىن سالىدى...

”نەگە سۇيەنمىز؟ ارىنە، جاڭخا دامۇ ۇسە- تانىمىنا تاياندى بولسى، جاسىل دامۇدان ونىمە- دىلىك الۇيمىز كەرەك“. 1 - تامىز بولات - تەمىر شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى شىياۋ گودۇڭ ماقىتانشىپەن تانىستىرا بىلاى دەدى: سوغى جىلدارى 1 - تامىز بولات - تەمىر شەكتى سەرىكتەستىگى جالىي 5 مىللىيارد يۇانغا جۇىق قارجى سالپ، ونەركاسپىتىك كە- رەكسىز سۇدى تەرەڭدەيى ۋىسر جاقنى ەتۇ دەندىرۇ، ازوتسىزداندىرۇ، كوكس پەشپەن كۇ- كىرتسىزدەندىرۇ، ازوتسىزداندىرۇ، سونداى - اق ىمرى تىيىتى شەيڭىر ەتارنىزدى II شىكىزات قاە- ياسى سىياقتى قورشاعان ورتانى قورعاۋ بويىنىشا جونىگە سالاۋ قۇرىلغىلارنن جانە لاستانۇدان ساقتانۇ - جونىگە سالاۋ قۇرىلغىلارنن ورناتىپ، ”كەرەكسىز گازدى مەيلىنىشە از شىعارۇ، كەرەك- سىز سۇ شىعارماۋ، قاتتى قوقسىتاردى زاۋودتان شىعارماۋدى“ نەگىزىنەن جۇزەگە اسردى.

**بۇكىل كاسپ سالامى تىزبەگىن ”جاسىل دامۇ“ ارناسىنا تۇسىردى**

1 - تامىز بولات - تەمىر شەكتى سەرىكتەسە- تىگىن ەداستۇرلى جاساۋ كاسىبىن جاسىل تىپىكە وزگەرتۇدىڭ شاعىن كارتىناسى دەۋگە بولادى. ال جاڭخا وركەندەگەن كاسپ سالالارىندا دا وز- گەدەن ۋىسر قادام وزىپ شىققان ۇزدىكىتەر بار . ۇرۇبجى گانچۇانباۋ ەكونومىكالىق، تەخنىكالىق اشۇ رايونىنداى (ونەر كاسپى رايو- نى) شىيىتى ەنەرىگيا جارىنا شەكتى سەرىكتەستە- كىى كوپ كرىيستالدى كرەمىي ۇندىرۇدى وزەك ەتكەن، وزىق فارفور، زىركونى نەگىز- دى جاڭخا ماتەرىيالدار، ۇنتاق جاڭخا ماتەرىيالدار، ورگانىكالى كرەمىي جانە ەنەرىگيا ۇنەمدەۋ، قورشاعان ورتاعا پايدالى بولۇ سىياقتى 6 ۇلكەن بولىك سايىكەسكەن جاڭخا ماتەرىيال، جاڭخا ەنەرىگيا كاسپ سالامى توبى ارى سالاداعى تۇڭغىش جاسىل جوبىالاۋ، جاسىل ۇنىم، جاسىل زاۋود، جاسىل قامداۋ تىزبەگى بويىنىشا كۇالاندىرىلغان ۇلكى كاسپورن.

”جوعارى ساپالىلى دامۇ جاسىل دامۇ بولۇعا ۇقىيسى. جاسىل دامۇ ۇستانىمىن امپالىئاتنا ايىگىلەۋدە ىمىز، ۇسوز جوق، جابال بسكە كە- رىسىپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، سىكەرلىك كورسەتۇمىز قاجەت“، - دەيدى شىيىتى ەنەرىگيا سەرىكتەستىگىنىڭ ورنىباسار باس دىرەكتورى لى شىلياڭ.

ول ەنەرىگيا ۇنەمدەۋدى، ەنەرىگيانىڭ جۇمسالىمىن ازىپۇدى مىسالعا الدى، ”18 - بەسجىلدىق“ جوبانىڭ العاشقى كەزىندە سە- رىكتەستىك كوپ كرىيستالدى كرەمىيدىڭ ار كىلوگرامىن وندىرۇگە جۇمسايىتىن جاپلىلىق ەنەرىگياسى مەملەكەتتىك ىلشەمدەگى 120 كىلوۋات - ساعات بولسا، 5 جىلدىق دامۇدان كەيىن قازىر كوپ كرىيستالدى كرەمىيدىڭ ار كىلوگرامىنا جۇمسالاتىن ەنەرىگيا 65 كىلوۋات - ساتاتان تومەن دەڭگەيگە ەتۇستى. العاشقى مەھجىلكە سەسپ بويىنىشا 10 مىڭ توننا كوپ كرىيستالدى كرەمىي وندىرۇدە جىلىنا 67 مىڭ ەكەن.

بايلىق شەكتى بولغانىمەن، جاڭالق اشۇ شەكسىز بولادى، مۇنىڭ جولى جاسىل دامۇدا. كوپ ساندى ادامدار ەلكتر سانسىياسىنان ور- تەنىپ شىققان كەرەكسىز كومىر كۇلىنىڭ پالەن- دەي رولى جوق دەپ ويلايدى، ۋىىراق شىيىتى

ەنەرىگيا سەرىكتەستىگىندە ولاردىڭ بارلىعى كەرەككە جارىپ ”بايلىقتا“ اينالىدى.

”بىزدە كومىر كۇلىنەن جاسىل جاڭخا تىيىتى ماتەرىيال جاساپ، ونى قۇرىلىس سالاسە- نىڭ شىكىزانىنا اينالدىراتىن دەربەس سەرىكە- تەستىك بار، جارقاسىزدى قۇندى دۇنيەگە ايد- نالدىرۇدى جۇزەگە اسىرىپ، ’جاسىل بولۇ، جاڭالق اشۇ، قايتا پايدالانۇ، قۇنىن ۇسىرۇ‘ سىندى ۇستانىمىدى شىن مانىندە ايىگىلەدىك“. لى شىلياڭ بىلاى دەدى: بۇل سەرىكتەستىكىنىڭ جاسىل دامۇداى جەكە مىسالدارى عانا، كاسە- پورىن 5 مەرزىم بويىنىشا قۇرىلىس جۇرگىزۇ ار- قىلى ”قۇرىلغىلار ارا كىشى اينالم، كاسپ ساە- لاسىندا ورتا اينالم، باقشا رايونىندا ۇلكەن ايد- نالىم جاساۋدى“ جۇزەگە اسىرىپ، جاسىل دامۇ بۇكىل كاسپ سالامى تىزبەگىنىڭ تۇتاس باە- رىسىنا ۇسىڭدى.

**قىين - قىسپاقتان شىغىپ، دامۇدىڭ جاڭخا جومە لىمەن ۇجۇردى**

كەزەكتە بۇكىل ەلدە كومىردەن لكەن اۋ سالامى كەيىىر ورتاق ماسەلەلەرگە ەوپ كەلىپ تۇر، ايتالىق، ەنەرىگيانىڭ يىگەرلىۇ مول- شەرى تومەن بولۇ، سۇ جۇمسالىمى جوعارى بولۇ، قورشاعان ورتانى قورعاۋعا قاتىستى ساە- ياساتتاردىڭ قاتايۇنىنىڭ كاسپورنىنداردى قورە- شاعان ورتانى قورعاۋ قۇرىلغىلارنىڭ دارەجەە- سىن جوعارىلاتۇدى جەدەلدەتۇگە قۇزاۋى، ۇنىم قۇرىلمىنىڭ جالاڭ بولۇى سىياقتىلار. دەسەسە، ەدال وسىنداى جاعىدايدا شىنخۇا شىنجىياڭ جىمىيا ونەر كاسىبى شەكتى سەرىكتەسە- تىگى 2018 - جىلدىق مۇناي جانە جىمىيا ونەركاە- سىبى سالاسىنداى ەنەرىگيا جۇمىساتىن ەتۇيىنە- دى ونىمىدەردىڭ ەنەرىگيالىق تىپىمىدىلىگىندە كوش باستاۋشى سەرىكە كاسپورنىنداردىڭ اراە- سىندا (كومىردەن لكەن اۋ) ۋىسرىنىشى بولسى باعالاندى، مۇنىڭ سىرى نەدە؟

”جاڭالق اشۇدى جەتەكشى، ماسەلەنى باعدار تىسىپ، كوپ شارانى قاتار قولدانىپ جاسىل دامۇدى تەجەپ وتىرعان بۆگەتتەردى شەشىتىك“. انالغان سەرىكتەستىكىنىڭ ساپا تەخنىكاسى ۋىبولىمىنىڭ جاۋاپتىسى ۋ گوشياڭ بىلاى دەدى: سەرىكتەستىكىنىڭ تۇتاس تەخىو- لوگيالىق جەلىسىنىڭ جوبىالانۇ ىلشەمى مرەكشە قاتاڭ بولسى، قالىدىق گازدى ۋىسر جاقنى ەتۇ، كەرەكسىز سۇدى ۋىسر جاقنى ەتۇ، قاتتى قوبە- قىستاردى ۋىسر جاقنى ەتۇ، كومىر كۇلىن جونىگە سالاۋ سىياقتىلاردى قامتىغان ەتۇرلى قورە- 3 مىللىيارد يۇاننان استام قارجى سالىدى.

ۇندىردىس اينالىمى جاعىندا تەخنىكالىق قىزمەتكەرلەر كوپ جاققان كومىر قاينارىن نىزدەپ، كومىر تەڭگەرۇ تاجىرىبەسىن بەلسەنە ورسىتەتىپ، گازداندىرۇ پەششە ۇيلەسەتىن كومىر ەتۇردىن جانە تەڭگەرۇ سالىستىراماسىن ەساتتى تۇردە تاۋىپ شىقتى. تەخىولوگيالىق ەتارتىپ جاعىندا لار ”ەنەرىگيا ۇنەمدەۋ 4 + 2“ اينالم ۇلگىسىن جاساپزادىقپەن قولدانىىپ، گازداندىرۇ پەششە 5 بەشىتىڭ ورنىنا 4 پەش قولىدانۇ اينالىم ۇلگىسىن پايدالانىىپ، سىنتەزدىك گازبەن جەتكىلىكتى قامداۋ، كومىر جاعاتىن پەشتە 3 بەشىتىڭ ورنىنا 2 پەش قولدانۇ اينالم ۇلگىسىمەن بۇكىل زاۋودنىڭ بۇ تەڭگەرىمىدىلىگى سۇرانسىن قاناعاتاندىردى. بۇل وزگەرىس گازداندىرۇ پەشىنىڭ 30 كۇنىگە جەتپەيتىن ورتاشا اينالم پەرىودىن 70 كۇنىنەن اسىردى.

ۇش كەرەكسىز زاتتى ۋىسر جاقنى ەتۇ جاعىندا شىنخۇا شىنجىياڭ جىمىيا ونەر كاسپى شەكتى سەرىكتەستىگى جىلىنا ورتاشا سەپپەين 100 مىللىيون يۇاننان استام قارجى سالىپ قورە- شاعان ورتانى قورعاۋ قۇرىلغىلارىن

جاقسارتتى. ۇزاق ۋاقت تاياندى ەڭجەك قالايدا تاە- بسىقا جەتكىزەدى. سەرىكتەستىكىنىڭ ەنەرىگيا يىگەرۇ مولشەرى 2017 - جىلىي 35%تىن قازىر جوعارىلاپ 41%تىن استى، ار توننا قوس الە- كەننىڭ جاپىلىق ەنەرىگيا جۇمسالىمى 2017 - جىلىي 3178 كىلوگرام ىلشەمدى كومىر دەڭگەە- زىرگى 2657 كىلوگرام ىلشەمدى كومىر دەڭگەە- يىنە دەيىن تومەندەدى، ار توننا قوس لكەنە- نىڭ سۇ جۇمسالىمى 2017 - جىلىي 23 توننادان قازىرگى 15 تونناعا جەتپەيتىن دەڭگەيگە دەيىن تومەندەدى.

”جاسىل دامۇ — جوعارى ساپالىلى دامۇدىڭ ەڭ تاماشا كورىنىسى، كومىردەن لكەن اۋ سالاسىندا تىازا ۇندىردىسى جولىن قاراستىرۇ — مەملەكەتكە، خالىققا پايدالى جاقسى ۇسى، سونداى - اق كاسپورنە- نىڭ باس تارتىپاس جاۋاپكەرشىلىگى“، - دەيدى ۋ گوشياڭ.